

Aibreán 2016

Domhnach	Luan	Máirt	Céadaoin	Déardaoin	Aoine	Satharn
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Tomhas Féilire

Tá fadhb le printéir an tseomra ranga agus ní phriontálann sé ach cuid de na huimhreacha ar fhéilire Aibreáin. An féidir leat cuidiú trí na huimhreacha atá ar iarraidh a líonadh isteach?

	12	

		8

		25

16		

		19

	27	

4		

		15

13		

			29

Tomhas Féilire

Tá fadhb le printéir an tseomra ranga agus ní phriontálann sé ach cuid de na huimhreacha ar fhéilire Aibreáin. An féidir leat cuidiú trí na huimhreacha atá ar iarraidh a líonadh isteach?

Tomhas Féilire

Réiteach

4	5	6
	12	

6		8
13	14	15

16		19
	24	25

2		4
9	10	11
16		18

10		12
17		19
	25	

12	13	14
19		
26	27	28

4		6
	12	
18		20

13		15
20		22
27	28	29

6	7	8
13		15
20		22

9			13		
	17		19		21
		25			29

Bain triail anois as do chomhordanáidí féin do '2016' a liostáil:

- Tá ceithre dhigit ann; mar sin, beidh ceithre dhath ag teastáil uait.
- Cinn cá mhéad cearnóg a bheidh ag teastáil uait maidir le hard agus leithead litreach.
- Bain triail as ar dtús le peann luaidhe.
- Liostaigh do chomhordanáidí sa tábla thíos.
- Tabhair é do chara le dathú duit.
- Déan comparáid idir na torthaí agus do threoracha. Ar oibrigh sé amach é? Cén fáth ar oibrigh / Cén fáth nár oibrigh?

7																
6																
5																
4																
3																
2																
1																
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	

<p>Dathaigh i _____:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪ ▪ ▪ 	<p>Dathaigh i _____:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪ ▪ 	<p>Dathaigh i _____:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪ ▪ 	<p>Dathaigh i _____:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ ▪ ▪ ▪
--	---	---	--

Aibreán 2016

Domhnach	Luan	Máirt	Céadaoin	Déardaoin	Aoine	Satharn
				Tús	1	2
3	4	5	6 ▲	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16★
17★	18	19 ▲	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30 ▲
Críoch						

Ar Ais ar School

Dáta an Daonáirimh

Cluiche Cláir Daonáirimh

Cluiche 1

Cluiche: 2 imreoir

Na rudaí atá ag teastáil: Cluiche cláir Daonáirimh, dílse sé-thaobhach, licíní in dhá dhath éagsúla

Conas an cluiche a imirt:

1. Caitheann gach imreoir dílse le socrú cé a chuirfidh tús leis an gcluiche. Is é an duine a bhfuil an uimhir is airde aige/aici a thosaíonn.
2. Chun an imirt a thosú, caitheann Imreoir 1 an dílse agus bogann an méid sin spásanna, m.sh. caith sé - bog sé spás.
3. Má stopann imreoir ar spás ar a bhfuil réalta, glacann an t-imreoir seo seal breise.
4. Má stopann imreoir ar spás ar a bhfuil triantán, cailleann an t-imreoir seo seal.
5. Is é an chéad imreoir a shroicheann an líne chríche nó a stopann go díreach ar **DÁTA AN DAONÁIRIMH** i.e. 24 Aibreán an buaiteoir.

Dúshlán:

Spreag leanaí a gcuid rialacha féin a chumadh don Chluiche Daonáirimh.

Cluiche Cláir Daonáirimh

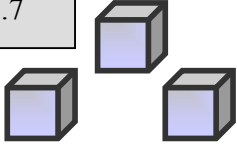
Cluiche 2

Cluiche: 2 imreoir

Na rudaí atá ag teastáil: Cluiche cláir Daonáirimh, dílse sé-thaobhach, licíní in dhá dhath éagsúla

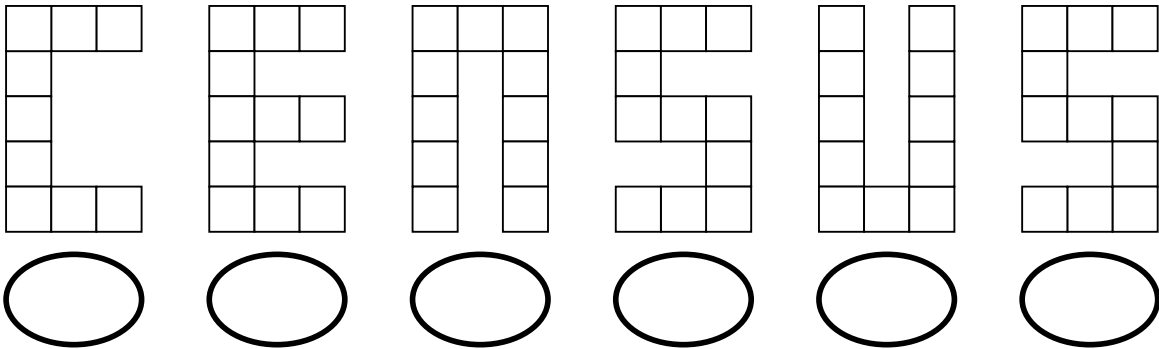
Conas an cluiche a imirt:

1. Caitheann gach imreoir dílse le socrú cé a chuirfidh tús leis an gcluiche. Is é an duine a bhfuil an uimhir is airde aige/aici a thosaíonn.
2. Chun an imirt a thosú, caitheann Imreoir 1 an dílse agus bogann an méid sin spásanna, m.sh. caith sé - bog sé spás.
3. Seiceálann Imreoir 1 más corruimhir nó más ré-uimhir é an spás ar a bhfuil sé.
4. Caitheann Imreoir 1 an dílse arís. Más corruimhir í an uimhir sa spás agus má chaith an t-imreoir corruimhir, féadfaidh sé/sí an líon sin spásanna a bhogadh. Más ré-uimhir í an uimhir sa spás agus má chaith an t-imreoir ré-uimhir, féadfaidh sé/sí an líon sin spásanna a bhogadh. Mura meaitseálann caitheamh an dílse agus an uimhir sa spás, tugtar an dílse d'Imreoir 2.
5. Glacann Imreoir 2 seal.
6. Is é an chéad imreoir a shroicheann an líne chríche nó a stopann go díreach ar **DÁTA AN DAONÁIRIMH** i.e. 24 Aibreán an buaiteoir.

Ciúbanna Daonáirimh

*Grúpa leanaí ag baint úsáide as ciúbanna comhghlasta chun an focal **Census** a dhéanamh.*

Is é a achar dromchla líon na n-aghaidheanna is féidir a fheiceáil agus a áireamh ó lasmuigh de gach litir.

Féach ar an C. Cá mhéad aghaidh a fheiceann tú? _____

Bain úsáid as ciúbanna comhghlasta má tá cúnamh ag teastáil uait.

Is é 31 an freagra.

Bain triail as achar dromchla na litreacha seo a leanas a oibriú amach:

E :

N :

S :

U :

Céard é toirt iomlán an fhocail 'Census'?

Céard é achar dromchla an fhocail 'Census' ?

Strus Inchinne

Cá mhéad ciúb sa bhreis atá ag teastáil chun ciúbóideach a dhéanamh de gach litir?

C :

E :

N :

S :

Tarraing agus Tógáil

Féach ar an litir E.

Tarraing an rud a bheadh le feiceáil:

- * dá bhféachfá síos ar an litir
- * dá bhféachfá ón taobh
- * dá bhféachfá ón gcúl

Bain úsáid as ciúbanna comhghlasta chun an mhí dhaonáirimh Aibreán a thógáil.

An féidir leat toirt/achar dromchla gach litreach a aimsiú?

Beidh daonáireamh an daonra ar siúl Dé Domhnaigh, 24 Aibreán 2016.

Fiosraímis an Uimhir Dhraíochta 24.

- * An corruimhir nó ré-uimhir í 24? _____
- * Cá mhéad digit atá san uimhir 24? _____
- * Liostaigh fachtóirí de 24: _____
- * Cá mhéad fíric suimithe is féidir leat a liostáil agus 24 an t-iomlán acu?

- * Cad iad na míonna a bhfuil 24 lá iontu?

- * Cad atá ar eolas agat faoin uimhir 24? _____
- * An féidir leat áireamh i 24anna? _____
- * Céard é leath 24? _____ 24 Dúbáilte? _____ Ceathrú 24? _____
- * Cá mhéad duine sa rang a bhfuil breithlá acu ar an 24ú lá? _____
- * Bainimis triail as cleas uimhreach. Scríobh 24 ar pháipéir. Is í seo uimhir a haon.
- * Aisiompaigh an uimhir 24. Is í seo uimhir a dó.
- * Anois, cuir uimhir a haon agus uimhir a dó le chéile. Céard é d'iomlán?

- * Tóg an uimhir 24 arís. Cuir digití 24 leis. Céard a fuair tú? _____

- * Iolraigh an freagra seo le 24. Ba é _____ an freagra.
- * Déan comparáid idir an chéad fhreagra agus an dara freagra. Céard a thugann tú faoi deara?
- * Bain triail as seo le tuilleadh uimhreacha dhá dhigit.

Puzal Daonáirimh

Léigh an abairt uimhreacha i ngach bosca thíos.

Ná dathaigh ach na boscaí a bhfuil freagra 24 iontu

$14+10$	$30-6$	$15+9$	$24+5$	$5+14+5$	$43-20$	$16+9$	$15+4$
$9+9$	$3+7$	$9+15$	$20-7$	$31-7$	$8+8$	$0+24$	$23-7$
$34-10$	$2+19+3$	$28-4$	$16+2$	$19+5$	$12+12$	$20+4$	$30-6$
$17+7$	$24-6$	$12-9$	$42+1$	$16-15$	$9-6$	$18+6$	$15+4$
$6+12+6$	$29-5$	$14+6+4$	$24+0$	$21+2$	$2+19+2$	$27-3$	$20+9$

Céard a thugann tú faoi deara faoin bpatrún datha a rinne tú?

Is é 24 an freagra ach céard í an cheist? Déan roinnt abairtí uimhreacha de do chuid féin chun an uimhir dhraíochtach seo a dhéanamh:

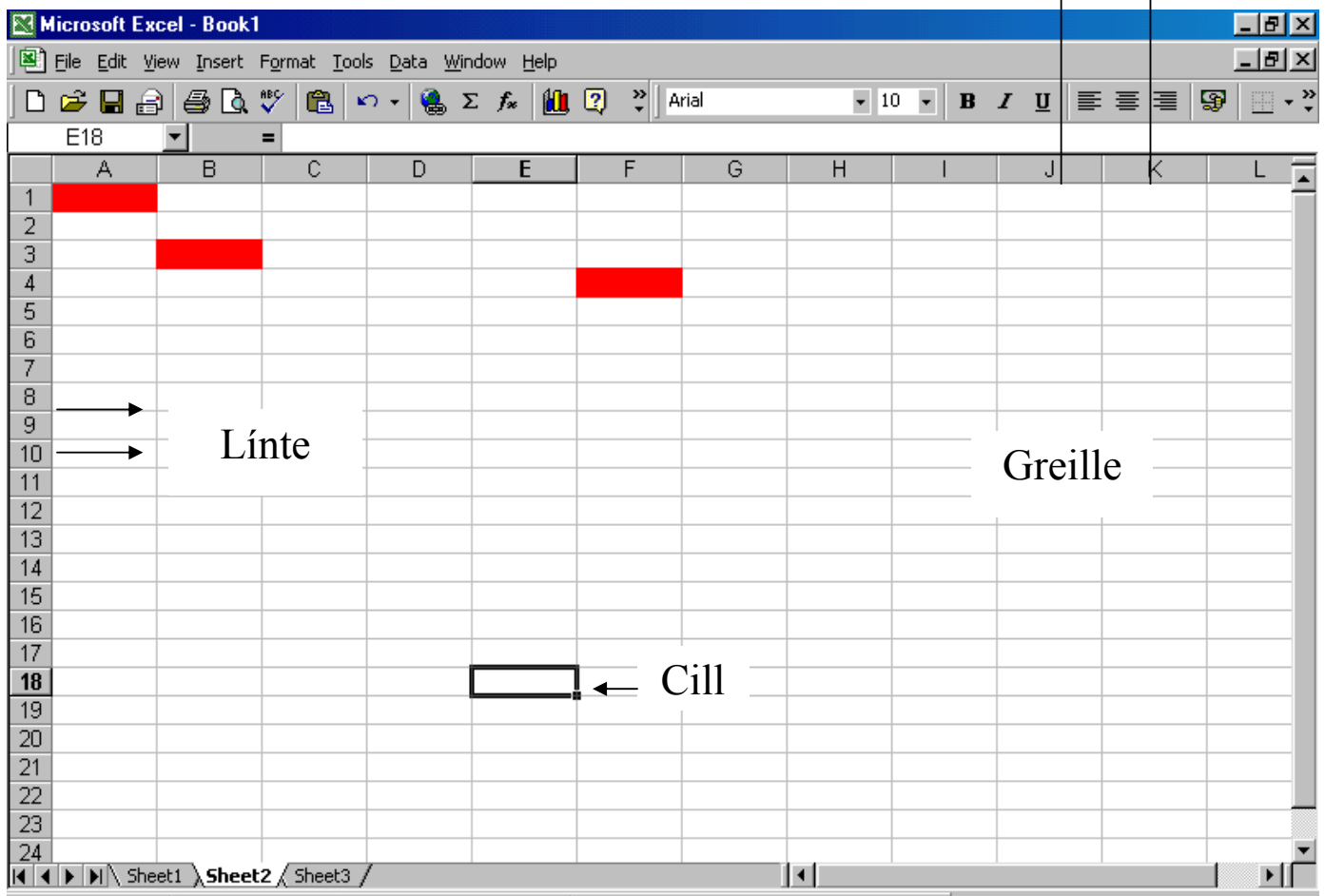
Graif a chruthú ar an Ríomhaire

Bain úsáid as clár darb ainm Microsoft Excel

- ✚ Cliceáil ar Tosaigh
- ✚ Cliceáil ar Cláir
- ✚ Cliceáil ar Microsoft Excel ... fan go n-osclaítear an clár...

Seo an scáileán a bheidh le feiceáil ar do ríomhaire.

Colúin

Uimhreacha Bileog

Glac am chun an scáileán seo a fhiosrú:

- ✚ An féidir leat na línte / na colúin a aimsiú?
- ✚ Tá cuma thábla / ghreille ar an mbileog iomlán agus tugtar cill ar gach bosca beag.

Crutháimis graf ag baint úsáide as cuid de na sonraí a bailíodh i nDaonáireamh an tSeomra Ranga m.sh.

An bhfuil ríomhaire sa bhaile agat?

Líon na ndaoine a bhfuil ríomhaire acu _____

Líon na ndaoine nach bhfuil ríomhaire acu _____

Chun graf a chruthú

✚ Clliceáil ar Chill A1 ar an scarbhileog agus clóscríobh an

focal 'Ríomhaire'

✚ Clliceáil ar Chill B1 agus clóscríobh líon na leanaí sa seomra

ranga a bhfuil ríomhaire acu

✚ Clliceáil ar Chill A2 ar an scarbhileog agus clóscríobh na

focail 'Gan Ríomhaire'

✚ Clliceáil ar Chill B2 agus clóscríobh líon na leanaí sa seomra

ranga a bhfuil ríomhaire acu

Ós rud é go bhfuil na sonraí go léir curtha sa ríomhaire agat, tá sé in am an graf a chruthú

✚ Aibhsigh na sonraí ar mhaith leat a úsáid ar an ngraf.

Clliceáil ar an gcnaipe 'Draoi Cairteacha' ag barr an scáileáin.

Treoróidh an draoi seo tú trí na céimeanna go léir is gá le graf a dhéanamh ar an ríomhaire

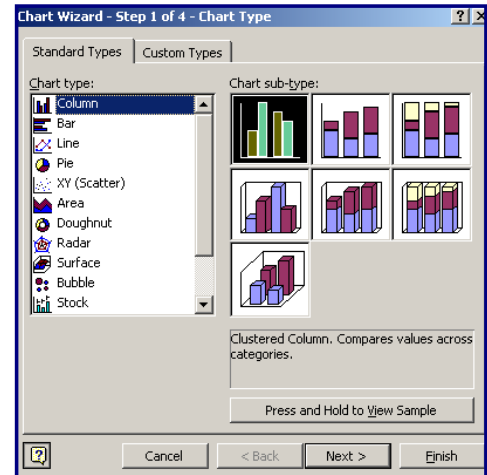

Céim 1:

✚ Roghnaigh an cineál graif ar mhaith leat a bheith cruthaithe m.sh. graf colún, barrachairt, píchairt...

✚ Bain úsáid as an gcnaipe '**Brúigh agus Coinnigh le Sampla a Fheiceáil**' chun an graf tarraingthe a fheiceáil

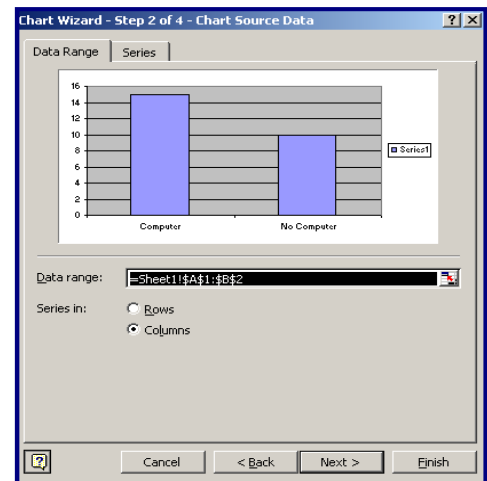
✚ Ina dhiaidh sin cliceáil ar **Ar aghaidh**

Céim 2:

✚ Feicfidh tú anseo na sonraí a roghnaigh tú le haghaidh do ghraif

✚ Cliceáil ar **Ar aghaidh**

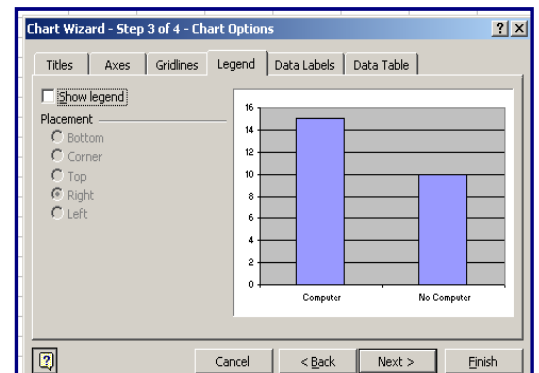
Céim 3:

✚ Sa chéim seo tá Roghanna Cairte agat

✚ Cliceáil ar **Teidil** dá mba mhaith leat teideal a chur ar an ngraf

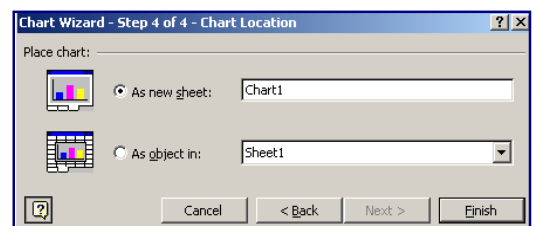
✚ Cliceáil ar an táb **Gluais** agus bí cinnte go bhfuil an bosca **Taispeáin Gluais** folamh

✚ Cliceáil ar **Ar aghaidh**

Céim 4:

✚ Léiríonn an chéim seo an áit a mbeidh an chairt suite

 Cliceáil ar Mar Bhileog Nua

 Cliceáil ar Críochnaigh

Codáin Bhriste

1. An $\frac{3}{5}$ láir de OTHER	2. An chéad $\frac{3}{5}$ de KNOCK
3. An $\frac{1}{6}$ deiridh de WINDOW	4. An chéad $\frac{2}{9}$ de LETTERBOX
5. An chéad $\frac{2}{8}$ de DATA	6. An $\frac{1}{8}$ deiridh de DWELLING
7. An chéad $\frac{1}{10}$ de ENUMERATOR	8. An chéad $\frac{1}{4}$ de TOGETHER
9. An chéad $\frac{1}{2}$ de BUSY	10. An $\frac{3}{5}$ deiridh de CHILD
11. An chéad $\frac{6}{10}$ de YOUTH	12. An chéad $\frac{1}{7}$ de RESPOND
13. An chéad $\frac{2}{10}$ de FORMS	14. An dara $\frac{1}{6}$ de SURVEY
15. An $\frac{1}{3}$ láir de RETURN	16. An chéad $\frac{5}{10}$ de READ

Díchódaigh an Teachtairacht!

Codáin Bhriste – Réiteach

An Fhaisnéis chun do Thodhchaí a Thógáil

An $\frac{3}{5}$ láir de OTHER = T H E

An chéad $\frac{3}{5}$ de KNOCK = K N O

An $\frac{1}{6}$ deiridh de WINDOW = W

An chéad $\frac{2}{9}$ de LETTERBOX = L E

An chéad $\frac{2}{8}$ de DATA = D

An $\frac{1}{8}$ deiridh de DWELLING = G

An chéad $\frac{1}{10}$ de ENUMERATOR = E

An chéad $\frac{1}{4}$ de TOGETHER = T O

An chéad $\frac{1}{2}$ de BUSY = B U

An $\frac{3}{5}$ deiridh de CHILD = I L D

An chéad $\frac{6}{10}$ de YOUTH = Y O U

An chéad $\frac{1}{7}$ de RESPOND = T

An chéad $\frac{2}{10}$ de FORMS = F

An dara $\frac{1}{6}$ de SURVEY = U

An $\frac{1}{3}$ láir de RETURN = T U

An chéad $\frac{5}{10}$ de READ = R E

Amhrán an Daonáirimh

Áirigh linn! Áirigh linn!
Tá se in am don Daonáireamh.
C-E-N-S-U-S
Áirigh linn don Daonáireamh!

Daonáireamh! Daonáireamh!
Tá se in am don Daonáireamh.
Áirigh gach duine anseo ar 24 Aibreán
Áirigh linn don Daonáireamh!

Cnag! Cang! Cnag an Daonáirimh!
Cé atá ag do dhoras tosaigh?
Is é duine an Daonáirimh le d'fhoirm Dhaonáirimh
Níl ach mí eile fágtha!

Glac d'fhoirm - foirm an Daonáirimh!
Léigh gach ceist go cruinn
Scríobh do chuid freagraí ar 24 Aibreán
Tá lá an Daonáirimh linn arís!

Seiceáil an fhoirm - foirm an Daonáirimh!
Cuir in áit shábháilte í.
Fág ansin í le bheith bailithe
Ag aghaidh cairdiúil Daonáirimh ☺ !

Áirigh linn! Áirigh linn!
Tá sé in am na torthaí a sheiceáil.
Scan na foirmeacha ar an ríomhaire
Agus áirigh gach duine don Daonáireamh!

Tarraing graf! Scríobh nótaí!
Cuir na freagraí i dtuairisc!
C-E-N-S-U-S
Tá sé in am anois pleannanna a dhéanamh!

[An fonn 'This Old Man']

Focail Ionaidh

F	O	R	M	E	L	B	R	A	I	L	L	E	O	F
C	R	O	T	A	R	E	M	U	N	E	L	R	E	F
I	P	O	P	U	L	A	T	I	O	N	A	N	D	I
I	N	D	U	S	T	R	Y	Y	R	T	I	A	U	C
T	A	F	B	S	D	I	E	C	E	I	T	C	C	E
N	T	U	O	A	U	V	T	G	S	R	N	S	A	N
E	I	N	T	R	R	S	A	S	O	E	E	C	T	A
M	O	A	E	U	M	U	N	G	U	L	D	I	I	S
N	N	C	S	M	G	A	N	E	R	A	I	T	O	U
R	A	R	O	N	Y	I	T	A	C	N	F	S	N	O
E	L	N	A	U	L	O	T	I	E	D	N	I	L	H
V	M	L	E	L	N	S	L	S	O	A	O	T	I	T
O	T	R	E	N	D	T	T	P	P	N	C	A	R	O
G	R	W	C	E	C	O	N	O	M	Y	I	T	P	W
A	D	S	N	T	R	A	L	I	R	E	L	S	A	T

An féidir leat na focail seo a leanas a aimsiú agus a scáthlíniú i ndathanna éagsúla ag úsáid pionsailí dathadóireachta?

Rate	National	Braille	Count	Data
Scan	Government	Trend	Education	Language
April	Census	Economy	Information	Confidential
Dwelling	Survey	Statistics	Industry	Enumerator
Population	Resource	Employment	Form	Ireland

Cuir na focail thuas in ord aibítire.

Caithfidh tú an uimhir dhraíochta a aimsiú anois.

Ní mór an cód seo a leanas a úsáid:

Focail 'A' = 1

Focail 'B' = 2

Focail 'C' = 3

Dúshlán!

- Áirigh líon na bhfocal A, B agus C.... atá ar do liosta.
- Má tá 5 fhocal A agat, ní mór an abairt uimhreach seo a scríobh $5 \times 1 = 5$
- Má tá 3 fhocal B agat, ní mór an abairt uimhreach seo a scríobh $3 \times 2 = 6$

Suimigh na suimeanna chun an uimhir dhraíochta a aimsiú!

Réiteach

Ord aibítire

April	Data	Enumerator	Ireland	Resource
Braille	Dwelling	Form	Language	Scan
Census	Economy	Government	National	Statistics
Confidential	Education	Industry	Population	Survey
Count	Employment	Information	Rate	Trend

Uimhir Dhraíochta

Líon na bhFocal	Abairt Uimhreach	Suim
1 fhocal A	$1 \times 1 = 1$	1
1 fhocal B	$1 \times 2 = 2$	2
3 fhocal C	$3 \times 3 = 9$	9
2 fhocal D	$2 \times 4 = 8$	8
4 fhocal E	$4 \times 5 = 20$	20
1 fhocal F	$1 \times 6 = 6$	6
3 fhocal I	$3 \times 8 = 24$	24
1 fhocal L	$1 \times 12 = 12$	12
1 fhocal N	$1 \times 14 = 14$	14
1 fhocal P	$1 \times 16 = 16$	16
2 fhocal R	$2 \times 18 = 36$	36
3 fhocal S	$3 \times 19 = 57$	57
1 fhocal T	$1 \times 20 = 20$	20
Uimhir Dhraíochta = 225		

Cuardach Focal

F	O	R	M	E	L	B	R	A	I	L	L	E	O	F
C	R	O	T	A	R	E	M	U	N	E	L	R	E	F
I	P	O	P	U	L	A	T	I	O	N	A	N	D	I
I	N	D	U	S	T	R	Y	Y	R	T	I	A	U	C
T	A	F	B	S	D	I	E	C	E	I	T	C	C	E
N	T	U	O	A	U	V	T	G	S	R	N	S	A	N
E	I	N	T	R	R	S	A	S	O	E	E	C	T	A
M	O	A	E	U	M	U	N	G	U	L	D	I	I	S
N	N	C	S	M	G	A	N	E	R	A	I	T	O	U
R	A	R	O	N	Y	I	T	A	C	N	F	S	N	O
E	L	N	A	U	L	O	T	I	E	D	N	I	L	H
V	M	L	E	L	N	S	L	S	O	A	O	T	I	T
O	T	R	E	N	D	T	T	P	P	N	C	A	R	O
G	R	W	C	E	C	O	N	O	M	Y	I	T	P	W
A	D	S	N	T	R	A	L	I	R	E	L	S	A	T